

**Dobra
Szkoła**

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

**Nowe rozwiązania
– kształcenie uczniów ze specjalnymi
potrzebami edukacyjnymi
od 1 września 2017**

Przemyśl 19 marca 2018 r.

Cele zmian legislacyjno-organizacyjnych dotyczących uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

- Zapewnienie **odpowiednich do potrzeb** warunków kształcenia;
- Stworzenie **elastycznych rozwiązań** zapewniających indywidualizację procesu kształcenia;
- Zapewnienie **wszechstronnego wsparcia** w szkole.

Zmiany dokonywane były w konsultacji z rodzicami, nauczycielami, dyrektorami szkół, organizacjami pozarządowymi.

Zmiany w prawie

- Podkreślenie, że **edukacja uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego** organizowana jest w oparciu o **indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET)** z możliwością realizowania zajęć indywidualnych;
- Uściślenie zapisów dotyczących indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego w kierunku **zobowiązania zespołów nauczycieli i specjalistów do dokonywania przynajmniej dwa razy w roku wielospecjalistycznej oceny** poziomu funkcjonowania ucznia;

- **Wzmocnienie roli rodziców** w ustalaniu kierunku wsparcia uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego poprzez zobowiązanie dyrektora do zawiadomienia rodziców o terminie spotkania zespołu opracowującego IPET oraz wydanie na ich wniosek kopii wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia i indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego;

Zmiany w prawie

- **Umożliwienie uczniom chorym włączenie w grupę rówieśniczą** w przypadku, gdy ich stan zdrowia ulegnie poprawie
 - dyrektor będzie miał możliwość, na podstawie wniosku rodziców i zaświadczenia lekarskiego, zawieszenia lub odstąpienia od realizacji zajęć indywidualnego nauczania;
- Stworzenie możliwości kształcenia uczniów, których stan zdrowia umożliwia uczęszczanie do szkoły, ale powoduje trudności w funkcjonowaniu w szkole, w ramach **indywidualizowanej ścieżki kształcenia** na podstawie opinii publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Zmiany w prawie

- **Pomoc psychologiczno-pedagogiczna** polega na rozpoznawaniu:
 - indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dziecka/ucznia oraz zaspokajaniu tych potrzeb
 - czynników środowiskowych wpływających na jego funkcjonowanie w przedszkolu, szkole i placówce
 - celem pomocy jest wspieranie potencjału rozwojowego dziecka/ucznia i stwarzanie warunków do jego aktywnego i pełnego uczestnictwa w życiu przedszkola, szkoły i placówki oraz w środowisku społecznym
 - dyrektor przedszkola lub szkoły będzie mógł, za zgodą rodziców, wystąpić z wnioskiem o diagnozę problemu ucznia do publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, kiedy działania szkoły nie poprawiają funkcjonowania ucznia (rodzic nadal może zwrócić się bezpośrednio do poradni psychologiczno-pedagogicznej o pomoc).

Zmiany w prawie

- **Nowe formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej:**
 - zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się
 - zindywidualizowana ścieżka - dla uczniów których stan zdrowia nie uniemożliwia ani znacznie nie utrudnia uczęszczania do przedszkola lub szkoły, i którzy powinni uczyć się razem z rówieśnikami i mieć zapewnione odpowiednie wsparcie i opiekę ze strony szkoły.
 - Ścieżki tej nie organizuje się dla uczniów objętych kształceniem specjalnym - edukacja tych uczniów opiera się na indywidualnych programach edukacyjno-terapeutycznych.

Zapewnienie finansowania kształcenia uczniów z niepełnosprawnościami

- **Zapis w Ustawie Prawo oświatowe** zobowiązujący jednostki samorządu terytorialnego do tego, aby w danym roku budżetowym na realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi przeznaczały **środki w wysokości nie mniejszej niż wynikająca z podziału części na ten cel oświatowej subwencji ogólnej;**
- **Podtrzymanie dotychczasowej gwarancji środków** z uszczegółowieniem i wprowadzeniem analogicznych rozwiązań dla szkół „niesamorządowych” w projekcie ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.

Zapewnienie finansowania kształcenia uczniów z niepełnosprawnościami

- Przedszkola specjalne, szkoły specjalne, MOW, MOS, SOSW, SOS – **wszystkie wydatki;**
- Przedszkola i szkoły niebędące specjalnymi, inne formy wychowania przedszkolnego, poradnie – **wydatki wynikające z zaleceń oraz zapewnienie warunków ich realizacji;**
- Szkoły z **oddziałami specjalnymi**, szkoły z **oddziałami integracyjnymi** – dodatkowo procent wydatków innych niż wynikających z zaleceń, tj.:
 $\text{wydatki} \times \text{wskaźnik}$ (udział subwencji na uczniów oddziałów specjalnych i integracyjnych)

Dostosowanie podstawy programowej i podręczników dla uczniów z różnymi rodzajami niepełnosprawności

- W szkołach podstawowych dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym we wszystkich klasach **realizowane są nowe podstawy programowe oraz ramowe plany nauczania**. Cieszą się one dużym uznaniem nauczycieli, którzy pracują z tą grupą uczniów;
- **Przygotowanie ponad 90 % kadry placówek doskonalenia nauczycieli** w zakresie dostosowania wymogów edukacyjnych i realizacji podstawy programowej do potrzeb i możliwości uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (realizacja ORE);
- Przygotowanie **podstawy programowej kształcenia ogólnego wraz z komentarzem dotyczącym możliwości dostosowania do potrzeb psychofizycznych uczniów** z poszczególnymi rodzajami niepełnosprawnościami – materiały są dostępne na stronie www.ore.edu.pl

Dostosowanie podstawy programowej i podręczników dla uczniów z różnymi rodzajami niepełnosprawności

- Zostały przygotowane **materiały dotyczące dostosowania podstawy programowej** kształcenia ogólnego w szkołach ponadpodstawowych;
- W klasyfikacji zawodów wprowadzono **pięć zawodów pomocniczych dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną** w stopniu lekkim, aby włączyć ich społecznie, dając możliwość aktywności na rynku pracy (w trakcie wprowadzania jest szósty);
- Zapewniono **podręczniki dostosowane do nowej podstawy programowej** do klasy I, IV, VII szkoły podstawowej, do klasy I dodatkowo materiały edukacyjne i książki pomocnicze;
- Opracowane zostały **materiały ćwiczeniowe w postaci kart pracy dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną** w stopniu umiarkowanym i znacznym oraz podręcznik do polskiego języka migowego, będący odpowiedzią na potrzeby środowisk związanych z osobami niesłyszącymi;

Dostosowanie podstawy programowej i podręczników dla uczniów z różnymi rodzajami niepełnosprawności

- Uruchomiono **portal internetowy z materiałami edukacyjnymi w wersji multimedialnej dla uczniów** mających trudności w uczeniu się i/lub komunikowaniu się uczęszczających do klasy IV i VII
 - zawiera dostosowanie tekstowe i graficzne (symbole PCS) oraz nagrania wideo w polskim języku migowym stworzone na podstawie dostępnych na rynku podręczników;
- Na zlecenie MEN przygotowano przez Uniwersytet Warszawski i Katolicki Uniwersytet Lubelski **wskazówki dla wydawców**, w celu **poprawy jakości wszystkich podręczników**.

Prace systemowe nad modelem kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

- Zmiana dotycząca obecnego podejścia do diagnozowania potrzeb dzieci z modelu medycznego na **model oparty o wykorzystanie Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania Niepełnosprawności i Zdrowia (ICF)**;
- Wykorzystanie w przygotowywanych dokumentach **rozwiązań krajów europejskich, współpraca z Europejską Agencją ds. Specjalnych Potrzeb i Edukacji Włączającej**;
- Udział w pracach **Międzyresortowego Zespołu ds. Opracowania Orzekania o Niepełnosprawności i Niezdolności do Pracy** w celu uspołnienia orzecznictwa.

Prace systemowe nad modelem kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

- Prowadzenie działań mających na celu **wysoką jakość diagnozy**:
 - projekt pn. *Opracowanie instrumentów do prowadzenia diagnozy psychologiczno-pedagogicznej* prowadzone przez Ośrodek Rozwoju Edukacji;

Zakończenie realizacji projektu przewidziano na koniec 2018 r.

Dotychczas w ramach projektu wypracowano standardy pracy poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz modelowy zestaw narzędzi do diagnozy obszaru emocjonalno-społecznego. **W narzędzia te wyposażono wszystkie poradnie.**

Przeprowadzony zostanie **pilotaż nowego modelu diagnozy** i wypracowane zostaną **nowe zestawy narzędzi diagnostycznych** dostosowane do specyficznych potrzeb dzieci.

W latach 2018-2020 zrealizowany zostanie drugi etap projektu mający na celu przygotowanie kadr do stosowania wypracowanych narzędzi.

Prace systemowe nad modelem kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Prowadzenie działań mających na celu **wysoką jakość diagnozy:**

- Powołanie przez Ministra Edukacji Narodowej **zespołu ds. opracowania modelu kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.**
 - Prace zespołu zakończone zostaną rozwiązaniami systemowymi zapisanymi w nowej ustawie o roboczym tytule o wspieraniu dziecka i ucznia w 2019 r.

Dobra Szkoła

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

www.reformaedukacji.men.gov.pl

e-mail: reformaedukacji@men.gov.pl